

REFERAT Psykiatri- og Socialudvalget d. 26-11-2025

Mødedato Onsdag d. 26. november 2025 kl. 10:00

Mødested Regionshuset, mødelokale 2

Mødedeltagere Mette Bossen Linnet, V, Anne Skau Styrihave, B, Roya Moore, C (Fravær), Anja Lund, V, Bjarne Nielsen, V, Sarah Andersen, V, Bente Gertz, A, Meho Selman, A (Fravær), Simon Sharif Chowdhury, A, Sara Darling Berg Jørgensen, F, Sabrina Bech Bartholin, E

Indholdsfortegnelse

Tema: Udfordringer og samarbejder på det sikrede område #.....	3
Godkendelse af bortfald af de politiske styregrupper i de bilaterale samarbejder.....	6
Godkendelse af samarbejdsaftale med Den Sociale Investeringsfond.....	9
Godkendelse af model for 96-timers udvidet behandlingsansvar i psykiatrien.....	11
Godkendelse af udmøntning af 10-årsplanmidler i sammenhæng med regional Psykiatriplan.....	14
Godkendelse af forslag til fordeling af psykiatriens forskningsøkonomi.....	17
Orientering om børn og unge som pårørende vedr. udmøntning.....	20
Orientering om slutrapport for Psykiatriplan 2020-2025 #.....	22
Afreportering på Plan for forebyggelse af tvang frem mod 2030 #.....	24
Orientering om tilsynsbesøg af Folketingets Ombudsmand i Esbjerg og Middelfart #.....	26
Orientering om rapport om digitale tilbud til børn og unge #.....	28
Orientering om grundkøb samt idéoplæg vedrørende etablering af Nyt Egely #.....	29
Orientering om grundkøb samt idéoplæg vedrørende erstatningsbyggeri for Bihuset Døgn og Aflast	31
Orientering om etablering af aktivitetshus på Låddenhøj, Nyborg #.....	33
Orientering om kvalitetssikring af rengøring på sygehusene 2025 #.....	35
Gensidig orientering #.....	38
Underskriftsside #.....	39

Punkt 1: Tema: Udfordringer og samarbejder på det sikrede område

25/14700

Resumé

De sikrede institutioner har igennem de seneste år oplevet en forandring i målgruppen. Hvor målgruppen tidligere var mere homogen og med fællestræk i behov og problemstillinger, opleves nu en ungegruppe med en langt bredere og mere kompleks række af problemstillinger og behov på tværs af anbringelsesårsager.

Det giver nogle udfordringer og øger behovet for samarbejder med en bred gruppe af samarbejdspartnere for at skabe gode rammer for de unge, hvor den enkelte unges behov tilgodeses og der skabes sammenhængende, smidige forløb og overgange før og efter et ophold på en sikrede institution.

På mødet redegør socialdirektør Christian Schacht-Magnussen for aktuel status på landsplan og på Region Syddanmarks sikrede institution Egely, herunder de udfordringer og samarbejder, der er.

Sagsfremstilling

De sikrede institutioner er etableret for at skabe et alternativ til fængselsstraf til unge kriminelle under 18 år. Danmark tiltrådte i 1991 FN's Børnekonvention, som forpligter landet til ikke at frihedsberøve unge under 18 år sammen med voksne. Regionerne driver i dag syv ud af i alt otte sikrede institutioner for børn og unge, der har begået kriminalitet, der varetager socialpædagogiske opgaver for unge. Den sidste institution drives af Københavns Kommune. I dag er der i alt 121 pladser i hele Danmark, herunder 10 særligt sikrede pladser, som drives efter sociallovgivningen.

Udfordringer

Der har igennem lang tid været venteliste for at få plads på en sikrede institution. Årsagerne til ventelisten er bl.a., at selv om antallet af anbringelser er faldende, er antallet af opholdsdage for den enkelte unge stigende. Derudover er der en stigende tendens til, at en ung optager flere pladser, da de unge har en øget kompleksitet, der kan kræve skærmning fra de andre anbragte unge. En skærmning de sikrede institutioner ikke oprindeligt er bygget til at kunne imødekomme. Dertil kommer, at det også er nødvendigt at renovere værelserne, når en ung fraflytter. For at imødekomme ventelisten har Kommunernes Landsforenings (KL) Koordinationsforum i februar 2025 godkendt, at der skal etableres 10 nye pladser.

De fleste unge på de sikrede institutioner er sigtet eller dømt for alvorlige kriminelle handlinger. Herudover har der igennem de seneste 10 år været en udvikling hen imod, at flere unge anbringes på sociale pladser, hvilket betyder, at de anbringes af kommunen, jf. serviceloven med behov for en særlig socialpædagogisk indsats. I 2024 udgjorde de sociale anbringelser 46,5 procent af de samlede anbringelser.

Om de unge er anbragt i varetægt eller som en social anbringelse er ikke ensbetydende med, at de unge skal have forskellige indsatser, da de unge på tværs af årsager til anbringelse kan have gavn af de omgivelser og metoder, der bruges på de sikrede institutioner.

Igennem de seneste år er der sket en forandring i målgruppen, hvor målgruppen tidligere var mere homogen og med fællestræk i behov og problemstillinger, opleves nu en ungegruppe med en langt bredere og mere kompleks række af problemstillinger og behov på tværs af anbringelsesårsager. Det betyder også, at der ses unge med en markant anderledes adfærd, end man tidligere har oplevet, fx unge med psykoselignende episoder, unge, der er massivt selvskadende og unge med svære misbrugsproblematikker. Det betyder, at de unge har et stort behov for at blive skærmet fra stimuli, fordi overstimulans eskalerer affekt- og konfliktniveauet voldsomt. Flere af de sikrede institutioner er ikke bygget med denne

målgruppe og deres behov for øje, og der er derfor en udvikling i gang i forhold til de fysiske rammer på alle de sikrede institutioner.

De sikrede institutioner samarbejder i stigende grad på tværs, og har idriftsat undersøgelseskonceptet ”Ordet er dit – Sikrede”, der er en spørgeskemaundersøgelse ved de unge, der gennemføres på alle de sikrede institutioner to gange årligt. Her viser data bl.a., at der er variation i, hvordan de unge oplever udbuddet af aktiviteter og udbyttet af skoletilbuddet på den enkelte institution, der kalder på en nysgerrighed de sikrede institutioner imellem.

De sikrede institutioners samarbejde med eksterne aktører

De sikrede institutioner samarbejder med en bred gruppe af samarbejdspartnere for at skabe gode rammer for de unge, der tilgodeser den enkelte unges behov og for at sikre sammenhængende, smidige forløb og overgange før og efter et ophold på en sikrede institution. Her kan bl.a. nævnes politi, psykiatri, anbringelseskommuner, KL og Danske Regioner.

De sikrede institutioner har etableret et tæt samarbejde med Socialtilsyn Øst, der har tilsynsmyndigheden for de sikrede institutioner. Temagruppen, nedsat under Danske Regioner med repræsentation fra hver region og Københavns Kommune på direktørniveau, mødes årligt med repræsentanter fra socialtilsynet for at drøfte udfordringer og styrke samarbejdet.

Flere af de sikrede institutioner samarbejder med Ungdommens Røde Kors i projektet ”Frivillige sociale indsatser til frihedsberøvede unge”, hvor frivillige har sociale aktiviteter og skaber et frirum for de unge på de sikrede institutioner. Projektet startede i 2022 og evaluering af projektet viser, at særligt ungecaféer opleves positivt af de unge. På nuværende tidspunkt er der samarbejde med 4 sikrede institutioner, og de øvrige institutioner ønsker at indgå i projektet, når det er muligt.

KL's Nationale Koordinationsforum har nedsat en tværsektorielle arbejdsgruppe på området for de sikrede institutioner med repræsentanter fra kommuner, KL, Danske Regioner og de sikrede institutioner. Arbejdsgruppen udgør et forum for dialog om udfordringer og løsninger på området. Konkret har arbejdsgruppen udarbejdet tre afrapporteringer til KL's Nationale Koordinationsforum med en række anbefalinger og tiltag, hvoraf en stor del er igangsat. Her kan nævnes etablering af flere pladser og udvikling af fælles hjemmeside for de sikrede institutioner.

På mødet vil socialdirektør Christian Schacht-Magnussen redegøre for aktuel status på landsplan og mere specifikt på Region Syddanmarks sikrede døgninstitution Egely, herunder de udfordringer og samarbejder, der er.

Klimavurdering

Sagen er ikke klimavurderet, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oplæg, pkt. 1 - Sikrede inst. - 26-11-2025

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 2: Godkendelse af bortfald af de politiske styregrupper i de bilaterale samarbejder

25/24531

Resumé

Som følge af sundhedsreformen og etablering af de kommende sundhedsråd har der i andet halvår af 2025 i de politiske styregrupper for de bilaterale samarbejde været en drøftelse af de eksisterende politiske samarbejdsrelationer og heraf følgende organiseringer. Udfaldet af drøftelserne er, at de politiske styregrupper for de bilaterale samarbejder vil blive lukket ned.

Sagsfremstilling

Med den politiske aftale om sundhedsreformen etableres sundhedsrådene. Sundhedsrådene får det umiddelbare politiske og forvaltningsmæssige ansvar for drift og udvikling af de regionale sundhedsopgaver i et afgrænset geografisk område, herunder sundhedshusene.

Med sundhedsrådene kan der skabes et endnu tættere og endnu mere forpligtende samarbejde med de syddanske kommuner om at skabe et stærkere sundhedsvæsen tæt på borgerne.

Det er vurderingen, at det fremadrettet er nødvendigt at koncentrere fokus på det politiske samarbejde i sundhedsrådene om at udvikle det nære sundhedsvæsen. Som følge heraf har der i andet halvår af 2025 i de enkelte politiske styregrupper for de bilaterale samarbejde været en drøftelse af de eksisterende politiske samarbejdsrelationer og heraf følgende organiseringer. Udfaldet af drøftelserne er, at de politiske styregrupper for de bilaterale samarbejder vil blive lukket ned.

Det har været drøftet, at de gode erfaringer med de politiske samarbejder om at udvikle det nære sundhedsvæsen skal tages med ind i samarbejdet i sundhedsrådene. Region Syddanmark har siden 2011 i samarbejde med de syddanske kommuner arbejdet med etablering og drift af sundhedshuse.

Siden 2018 er der blevet etableret politiske styregrupper med repræsentation af kommunale og regionale politikere til udviklingen af det nære sundhedsvæsen med udgangspunkt i den lokale kontekst.

Der var etableret bilaterale samarbejder med politiske styregrupper med følgende kommuner:

- Tønder
- Sønderborg
- Haderslev
- Varde
- Vejen
- Fredericia
- Middelfart
- Nyborg
- Ærø.

I de fleste samarbejder er det besluttet at fortsætte med at samarbejde om de forskellige igangsatte initiativer i administrativt regi.

Fælles ejerskab

Sundhedscenter Haderslev, Brørup Sundhedscenter samt Middelfart Nærhospital ejes i fællesskab med de respektive kommuner. Der er nedsat administrative bestyrelser, som bemandes af kommune og region, da det er en juridisk forudsætning for at kunne eje bygningerne i fællesskab. Disse bestyrelser fortsættes uafhængigt af beslutningen om at lukke de respektive politiske styregrupper.

Ærø-puljen

Som følge af omlægning af lægevagten godkendte Regionsrådet i 2021, at de midler, der blev frigivet i den sammenhæng, skulle reserveres til udviklingen af det nære sundhedsvæsen på Ærø. Der er afsat årlig pulje på 1 mio. kr. hertil.

Det blev godkendt, at puljen kunne bruges til projekter inden for to temaer, hvis der var opfyldt en række definerede krav.

De to temaer er:

- Det ene tema omhandler tværsektorielt samarbejde med fokus på den samlede akutfunktion på Ærø og dækker over både det somatiske og psykiatriske område. Formålet er at forebygge indlæggelse og genindlæggelse samt skabe fokus på behandling og pleje i eget hjem og på kommunale akutpladser.
- Det andet tema omhandler ulighed i sundhed, herunder samarbejde omkring borgere med psykisk sygdom, der samtidig har somatisk sygdom eller er i risiko for at udvikle en somatisk sygdom.

Der skal tages politisk stilling til, hvorvidt det ønskes at videreføre puljen. Koncerndirektøren med ansvaret for det tværsektorielle samarbejde har formelt set bemyndigelse til at udmønte rammen. I praksis sker dette efter anbefaling fra den politiske styregruppe for sundhedssamarbejdet med Ærø Kommune. Det er derfor vurderingen, at puljen med de godkendte formål kan videreføres med udgangspunkt i et administrativt ophæng til sygehus- og sundhedsledelsen på Odense Universitetshospital.

Sagen forelægges Sundhedsudvalget den 25. november 2025, Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen og Psykiatri- og Socialudvalget den 26. november 2025, forud for endelig behandling i Regionsrådet den 15. december 2025.

Klimavurdering

Der vurderes ikke at være klimamæssige konsekvenser af forslaget, idet sagen ikke i væsentlig grad bidrager til realisering af klimastrategiens målsætninger.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At de politiske styregrupper lukkes ned.

At Ærø-puljen videreføres med et administrativt ophæng til sygehus- og sundhedsledelsen på Odense Universitetshospital.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 26-11-2025

Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Søren Rishøj Jakobsen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 3: Godkendelse af samarbejdsaftale med Den Sociale Investeringsfond

25/19361

Resumé

Regionsrådet har godkendt at indgå et formaliseret samarbejde i form af en samarbejdsaftale med Den Sociale Investeringsfond med henblik på, at Region Syddanmark opnår et erfaringsgrundlag om indgåelse af sociale investeringer.

Udkast til samarbejdsaftale forelægges i nærværende sag til godkendelse.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 25. august 2025 at igangsætte arbejdet med at udarbejde en samarbejdsaftale med Den Sociale Investeringsfond. Med afsæt i de politiske drøftelser i august samt videre dialog med Den Sociale Investeringsfond forelægges udkast til en samarbejdsaftale hermed til godkendelse. Udkastet er vedhæftet som bilag.

Jf. budget 2025 (indsats 4.3) skal sociale investeringer i Region Syddanmark være med til at styrke forebyggelse, behandling og rehabilitering på tværs af sektorer og fagområder. Samarbejdsaftalen skal bidrage til at virkeliggøre de effektive indsatser, hvor omkostninger og gevinster fordeler sig skævt på tværs af sektorer og organiseringer.

Samarbejdsaftalen beskriver roller og ansvar samt mulige investeringsmodeller. Derudover sætter aftalen retning med tre fokusområder inden for hvilke, der fremover kan tilrettelægges konkrete sociale investeringsprojekter.

Fokusområderne er som følger:

- Helhedsorienteret indsats i borgerens nærmiljø.
- Børn og unges mentale trivsel.
- Lighed i sundhed – gennem strukturel og patientrettet forebyggelse.

Selve samarbejdsaftalen indgås uden økonomiske bindinger, men vil bidrage til en fælles forpligtelse i at udvikle sociale investeringsprojekter. Specifikke økonomiske og juridiske spørgsmål afgøres for hvert enkelt investeringsprojekt.

Med budget 2026 er forligspartierne enige om at afsætte en central pulje på 1 mio. kr., som skal anvendes til at udmønte samarbejdsaftalen samt til at indgå i og udvikle sociale investeringsprojekter. Midlerne kan således både bruges som investor og resultatbetaler (for uddybning heraf henvises til side 4 i bilaget). Der fremlægges en sag til Forretningsudvalget medio 2026 med anbefalinger om, hvorledes sundhedsrådene involveres, og midlerne udmøntes.

Den Sociale Investeringsfond har godkendt samarbejdsaftalen.

Den forelægges Sundhedsudvalget den 25. november 2025, Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen* og Psykiatri- og Socialudvalget den 26. november 2025, samt til endelig godkendelse i Regionsrådet den 15. december 2025.

*På mødet i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen vil Chefkonsulent Elisabeth Andreew fra Den Sociale Investeringsfond præsentere fondens arbejde og give eksempler på mulige investeringsprojekter.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At samarbejdsaftalen godkendes.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 26-11-2025

Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Søren Rishøj Jakobsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udkast Samarbejdsaftale Den Sociale Investeringsfond og Region Syddanmark

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 4: Godkendelse af model for 96-timers udvidet behandlingsansvar i psykiatrien

22/38829

Resumé

Regionsrådet har ved indførelse af udvidet behandlingsansvar i Region Syddanmark fra start haft et ønske om, at der skulle arbejdes på en udvidelse, hvor psykiatrien eventuelt kunne indgå på længere sigt.

Det fremgår af "Forårsaftale 2025 om implementering af sundhedsreformen", at udvidet behandlingsansvar skal udvides til også at gælde psykiatriske patienter.

Parterne er enige om, at udvidelsen af behandlingsansvaret for disse målgrupper træder i kraft primo 2026.

Sagsfremstilling

På baggrund af ønske fra Regionsrådet og med baggrund i "Forårsaftale 2025 om implementering af sundhedsreformen" (bilag 1) skal udvidet behandlingsansvar udvides til også at gælde psykiatriske patienter.

Udkast til beskrivelse af model for 96-timers udvidet behandlingsansvar i psykiatrien

I Region Syddanmark er der nedsat en arbejdsgruppe med tværsektoriel repræsentation med det formål at bidrage til et godt grundlag for fastlæggelse af model for indfasning af udvidet behandlingsansvar. Arbejdsgruppen er på baggrund af "Forårsaftalen" udvidet med to regionale repræsentanter fra Psykiatrisygehuset.

Arbejdsgruppen har udarbejdet et udkast til model for 96-timers udvidet behandlingsansvar i psykiatrien (bilag 2).

Regional følgegruppe

Danske Regioner har nedsat en regional følgegruppe, der skal bidrage til at skabe de bedst mulige rammer for implementeringen af 96-timers behandlingsansvar i psykiatrien.

Frem mod december 2025 skal Danske Regioner i samarbejde med Kommunernes Landsforening (KL) udarbejde en skabelon for de samarbejdsaftaler, som regioner og kommuner skal udarbejde, når ordningen skal implementeres primo 2026. Materialet skal understøtte ensartet implementering på tværs af landet og bl.a. have fokus på at definere hvilke botilbud, der er omfattet, rammerne for hvilke henvendelser ordningen dækker, hvilke faggrupper, der kan henvende sig samt sammenhængen til øvrige indsatser. Det indgår, at hver region/kommune efterfølgende kan lave deres egen aftale, der tager hensyn til den konkrete organisering, it-understøttelse osv., som kendetegner regionen. Der vil desuden på bagkant af dette materiale kunne udarbejdes understøttende materiale til brug i driften.

Danske Regioner har opstartet dialogen med KL og har udarbejdet en synopsis, der oplister emner, som skabelonen skal forholde sig til. Næste skridt er at skrive de enkelte afsnit ud. Planen er at forelægge et foreløbigt udkast for Danske Regioners sundhedsdirektørkreds primo november og et endeligt udkast til kredsens i december.

Udvidelse af modellen

Det er afgørende for udvidelsens succes, at udvidelsen til psykiatriske patienter sker i passende tempo, så der kan skabes

den nødvendige sammenhæng til den generelle kapacitetsopbygning i psykiatrien i henhold til 10-årsplan for psykiatrien og den regionale psykiatriplan.

Som beskrevet i afsnit 3 i udkast til model, anbefaler administrationen, at målgruppen i første omgang er forholdsvis smal, og at det fastholdes, at målgruppen omfatter borgere, der modtager kommunal sygepleje samt at kontakten går fra sundhedsfaglig til sundhedsfaglig.

Det anbefales således, at yderligere udvidelse af modellen afventer det ovenstående beskrevne arbejde, som Danske Regioner har igangsat i samarbejde med KL. En yderligere udvidelse af modellen forventes, jf. ovenstående beskrevne tidsramme, at skulle ske allerede i 2026.

Dato for opstart i psykiatrien

Med baggrund i, at psykiatrien integreres med somatikken pr. 1. januar 2026, foreslås det, at udvidet behandlingsansvar for psykiatriske patienter først igangsættes pr. 1. februar 2026. Psykiatriens overgang til de fire sygehuses elektroniske patientjournaler (EPJ) vil give ekstra opgaver primo 2026 til nogle af de samme personalegrupper, der også skal understøtte implementering af 96 timers behandlingsansvar på de psykiatriske afdelinger.

Sagen behandles i Sundhedsudvalget den 25. november 2025 og i Psykiatri- og Socialudvalget den 26. november 2025.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At udkast til beskrivelse af model for 96-timers udvidet behandlingsansvar i psykiatrien godkendes.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 25-11-2025

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Sarah Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Forårsaftale om sundhedsreformen - maj 2025

Udkast til model for udvidet behandlingsansvar 96 timer psykiatrien

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 5: Godkendelse af udmøntning af 10-årsplanmidler i sammenhæng med regional Psykiatriplan

25/22

Resumé

Med sagen ønskes der en udmøntning af midler fra den nationale 10-årsplan for psykiatri til implementering af indsatser m.v. i den regionale psykiatriplan.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 29. september 2025, Region Syddanmarks nye Psykiatriplan 2026-2032. Planen er en ambitiøs og langsigtet plan, der styrker faglig kvalitet, kapacitetsopbygning, samarbejde samt inddragelse, og som skal realiseres i tæt samarbejde med relevante aktører. Psykiatriplanen er gældende fra 2026, hvor psykiatrien og somatikken integreres og ligestilles.

Ansvar for implementering af planen ligger dermed i de fire Sundheds- og sygehuse, understøttet af den regionale psykiatrienhed. Desuden vil de kommende Sundhedsråd få en vigtig rolle i forhold til opfølgning på en række af indsatserne. Psykiatriplanen er en implementeringsplan for den nationale 10-årsplan og skal sikre, at regionen når i mål med de nationalt bestemte indsatser og målsætninger. Derudover indeholder planen en række supplerende regionale indsatser, der adresserer særlige regionale forhold, fx analyse af geronto-området, akutområdet og den fysiske ambulatoriekapacitet.

Planen for implementering af de 43 indsatser er tilrettelagt med udgangspunkt i de nationale planer samt ud fra behovet for planlægning af de enkelte indsatser. For udvalgte indsatser er der brug for en forudgående analyse, der kan sikre det rette grundlag for gode langsigtede beslutninger. Det drejer sig om indsatserne i forhold til udbygning af kapaciteten samt implementering af lovbestemte muligheder vedrørende sikkerhed.

Kapacitetsplanen skal både rumme den personalemæssige kapacitet samt den fysiske kapacitet. Udarbejdelse af planen påbegyndes fra 2026, men der kan være behov for løbende analyser og tilpasninger af planerne over årene. Finansieringen af planen sker via nationale 10-årsplansmidler. En del af disse midler er øremærket bestemte indsatser, men der er også udmøntet mere frie midler til generel kapacitetsopbygning samt et løft af udgående indsatser.

Økonomien til indsatserne i psykiatriplanen, foreslås allokert på følgende måde (se bilag 1 for yderligere uddybning):

- For en række af indsatserne er der øremærket finansiering. Nogle områder har været del af tidligere 10-årsplansaftaler, hvor midlerne dermed allerede er udmøntet og andre er finansieret via tidligere budgetaftaler eller nationale puljemidler.
- Der etableres en bufferpulje på 6,8 mio. kr. stigende til 17,2 mio. kr. i 2030, som skal sikre midler til løbende tilpasninger og muliggøre yderligere robustgørelse af områder i planen ved behov.
- De resterende indsatser samt bufferpuljen, finansieres af 10-årsplansmidler til kapacitetsopbygning. Det drejer sig om 84,7 mio. kr. i 2026 stigende til 192 mio. kr. fra 2030 og frem.

På to områder er der udmøntet nationale midler til regionen til implementering af 10-årsplansindsatser, hvor den regionale udmøntning endnu ikke har disponeret det fulde beløb. Det drejer sig om følgende områder:

- Akuttelefonen, hvor der er en rest på 12,9 mio. kr., som endnu ikke er udmøntet. Implementeringen af akuttelefonen skal inkludere en styrkelse af psykiatriske udgående tilbud, så de endnu ikke disponerede midler vil indgå i den samlede analyse af udadgående og subakutte indsatser fra psykiatrien samt en eventuel robustgørelse af den allerede godkendte plan for akuttelefonen.
- ADHD-området, hvor der med Regionsrådets udmøntning af kapacitetsmidler fra 10- årsplanen i marts 2025 blev afsat 10 mio. kr. til etablering af ADHD-klinikker. Der er med en samlet 10-årsplan for psykiatrien fra maj 2025 afsat øremærkede midler til ADHD-området på 18 mio. kr. i 2026 stigende til 36 mio. kr. fra 2029. Der afventes en national faglig beskrivelse, som vil afklare, hvorvidt der er overlap mellem de regionalt besluttede klinikker og 10-årsplansindsatsen, hvilket potentiel kan frigive 10 mio. kr. Den faglige beskrivelse forventes ultimo 2025.

Det indgår som en målsætning i psykiatriplanen, at forskning i psykiatrien er højt prioriteret. I maj 2025 vedtog Regionsrådet en ambitiøs strategi for sundhedsforskning i Region Syddanmark. Med budget 2026 er der afsat 3,2 mio. kr. årligt til at realisere strategiens målsætninger. Med integration af somatik og psykiatri, omdannes psykiatrisygehusets forskningspulje til en regional pulje og forskningsområdet allokeres løbende 3 % af alle nye 10- årsplansmidler med henblik på at styrke den psykiatriske forskning. Ambitionerne for psykiatrisk forskning er høje, og derfor følges området tæt, herunder evt. nationale midler, der kan understøtte området samt en løbende vurdering af behov for yderligere regional investering.

Ud over planen for allokering af økonomi er der udarbejdet en oversigt over implementeringen, som både angiver tidsperspektiv og de konkrete tiltag, der igangsættes under de enkelte indsatser (bilag 2). Planen angiver desuden, hvem der er ansvarlig for opfølgning på de enkelte indsatser. Implementeringen af planen vil løbende blive fulgt via nationale monitoreringer på målene. For at sikre en fortsat relevant, tidssvarende og dækkende psykiatriplan, lægger den godkendte plan op til en revision inden udgangen af 2028.

Klimavurdering

Det er ikke fundet relevant at klimavurdere denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At plan for implementering af indsatserne i psykiatriplanen godkendes.

At der fortsat anvendes 3 % af nye psykiatribevillinger til psykiatrisk forskning.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Psykiatriplan finansiering af 43 indsatser

Psykiatriplan 2026-2032 - tids- og implementeringsplan

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 6: Godkendelse af forslag til fordeling af psykiatriens forskningsøkonomi

25/46447

Resumé

Med sagen forelægges forslag til fordeling af psykiatriens forskningsøkonomi.

Sagsfremstilling

Før sommerferien 2025 blev de overordnede principper omkring ligestilling og integration af psykiatri og somatik vedtaget.

I rammepapiret blev der fremsat anbefalinger for, hvordan en ny fremtidig ledelsesmæssig, faglig og organisatorisk struktur understøtter sundhedsreformens intentioner, herunder også for psykiatriens forskning og forskere.

Der udestår dog fortsat en fordeling af psykiatriens forskningsøkonomi på knap 37,3 mio. kr.

Der er derfor udarbejdet en plan for fordeling på følgende økonomiske hovedområder:

- Psykiatrisygehusets nuværende puljemidler til forskning.
- Psykiatrisygehuset øvrige udgifter til forskning.
- Psykiatrisygehusets lønmidler til forskerne.
- Nye nationale forskningsmidler til psykiatrien.

Af vedlagte bilag 1 fremgår der en mere detaljeret beskrivelse af forslag til fordeling for de fire økonomiske hovedområder.

Fordelingsprincipper

Principperne for fordeling af forskningsøkonomi følger i hovedtræk de principper, som i øvrigt er gældende i forbindelse med integrationen og ligestillingen af psykiatri og somatik.

Principperne er, at:

- Størstedelen af Psykiatrisygehusets puljemidler placeres fremadrettet i Afdelingen for Kvalitet og Forskning til udmøntning i en ny regional psykiatripulje. Den nuværende Mistrivselspulje videreføres ligeledes som en regional, særskilt pulje.
- Fordelingen af øvrige udgifter til forskning følger den kommende budgetnøgle for de somatiske sygehuse. Enkelte konkrete forskningsinitiativer er undtaget herfor, da de fremadrettet forankres på OUH.

- Fordelingen af lønmidler følger forskernes kommende kliniske ansættelse på de somatiske sygehuse. Den geografiske placering af seniorforskerstillinger skal imidlertid løbende overvejes og evt. justeres, så der laves en hensigtsmæssig fordeling af forskere og forskningsstillinger på tværs af sygehusene. I en eventuel justering vil lønmidlerne skulle følge stillingen.

Herudover stiller notatet yderligere forslag om, at:

- Der tilføres 1,5 mio. kr. til Esbjerg og Grindsted Sygehus til oprettelsen af et klinisk professorat for at styrke psykiatrforskning i 2026 samt for at understøtte etableringen af et forskningsmiljø i psykiatri i Esbjerg.
- Sygehusene tilføres finansiering til lokal forskerstøtte målrettet de psykiatriske forskningsenheder. Midlerne tages fra psykiatriens øvrige puljer, såsom internationaliserings-, rejse- og publikationspuljerne, samt knap en tredjedel af den øvrige forskningsøkonomi.
- At de aftalte 3 % af de kommende nye nationale forskningsmidler fra 10-årsplanen for psykiatri, der er dedikeret til forskning, placeres hos Afdelingen for Kvalitet og Forskning i 2026 som et indfasningsår. I løbet af 2026 tages der endelig beslutning om en fremtidig fordeling af disse mellem regionshuset og sygehusene.

Øvrige opmærksomhedspunkter

Afsluttende er der en opmærksomhed på, at Psykiatrisygehuset også har indgået andre forskningsforpligtelser såsom medfinansiering til et klinisk translationelt Eliteforskningscenter samt medfinansiering til en ansøgning til Region Syddanmarks pulje til støtte af Centre for Klinisk Excellence.

Det foreslås, at midlerne reserveret hertil placeres i Afdelingen for Kvalitet og Forskning, indtil de potentielt skal bringes i anvendelse.

I bilag 1 fremgår der en mere detaljeret beskrivelse af forslag til fordeling af psykiatriens forskningsøkonomi.

Den foreslåede plan vil forudsat politisk godkendelse træde i kraft pr. 1. januar 2026.

Proces for godkendelse

Punktet vil blive behandlet på:

- Sundhedsudvalgsmødet den 25. november 2025.
- Psykiatri- og Socialudvalgsmødet den 26. november 2025.
- Regionsrådsmødet den 15. december 2025.

Klimavurdering

Sagen er ikke klimavurderet, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At forslag til fordeling af psykiatriens forskningsøkonomi godkendes.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 25-11-2025

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Sarah Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1: Notat med detaljeret forslag til fordeling af Psykiatrisygehusets forskningsøkonomi

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 7: Orientering om børn og unge som pårørende vedr. udmøntning

25/53633

Resumé

Regionsrådet godkendte den 24. april 2023 ”Faglige anbefalinger – børn og unge som pårørende”. Med udgangspunkt i de faglige anbefalinger er der igangsat en række prøvehandlingsprojekter. Projekterne forlænges til og med 1. kvartal 2026 for at opnå et bedre grundlag til at lave en udmøntningssag.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 24. april 2023 ”Faglige anbefalinger – børn og unge som pårørende”.

Med godkendelsen af de faglige anbefalinger blev sygehusene indledningsvist inviteret til at beskrive en række prøvehandlinger med henblik på at implementere anbefalingerne. Prøvehandlingsprojekterne blev godkendt den 25. februar 2024 i Regionsrådet.

I august 2025 blev udvalgene og Regionsrådet præsenteret for en slutevaluering af prøvehandlingsprojekterne. Overordnet set viser evalueringen, at prøvehandlingsprojekterne alle beskriver, at indsatserne bidrager til at opfylde behov for både de pårørende børn og unge samt for deres familier.

Regionsrådet godkendte i august 2025, at prøvehandlingsprojekterne vedrørende børn og unge som pårørende blev forlænget i 2025, men med mulighed for forlængelse af midlerne til 1. kvartal af 2026. Der ønskes at gøre brug af denne mulighed for forlængelse. Regionsrådet vil blive præsenteret for en udmøntningssag i foråret 2026, hvor der tages stilling til eventuel videreførelse og/eller spredning af prøvehandlingsprojekterne til andre afdelinger eller sygehuse.

Der blev den 9. oktober i år afholdt en konference, hvor prøvehandlingsprojekterne og deres erfaringer blandt andet blev præsenteret. Konferencen gav mere viden om prøvehandlingsprojekterne, og den kommende tid frem til foråret bruges på at få mere erfaring med projekterne. Center for Pårørendeinddragelse vil gøre status i starten af det nye år, hvor data indhentes fra sygehusene.

Sundhedsudvalget orienteres den 25. november og Psykiatri- og Socialudvalget samt Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 26. november. Herefter orienteres Regionsrådet den 15. december 2025.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 25-11-2025

Til orientering.

Sarah Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 26-11-2025

Til orientering.

Søren Rishøj Jakobsen og Jens Wistoft deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 8: Orientering om slutrapport for Psykiatriplan 2020-2025 #

25/44420

Resumé

Regionsrådet godkendte i 2019 ”Psykiatriplan 2020-2024” med 39 anbefalinger til udvikling af Psykiatrien i Region Syddanmark. Forud for planperioden for regionens nye Psykiatriplan 2026-2032 afgives en afsluttende status på indsatserne.

Sagsfremstilling

Den 16. december 2019 godkendte Regionsrådet ”Psykiatriplan 2020-2024” med 39 anbefalinger til udvikling af Psykiatrien i Region Syddanmark. En implementeringsplan for psykiatriplanen blev godkendt i marts 2020, og der er efterfølgende årligt afrapporteret på implementeringen af indsatserne.

I juni 2024 besluttede Regionsrådet at forlænge planperioden for Psykiatriplan 2020-2024 med et år. Den nuværende psykiatriplan løber således til og med 2025, og med denne sag gives en afsluttende opsamling på initiativerne inden planperioden for regionens nye Psykiatriplan 2026-2032 påbegyndes.

Med den ambitiøse række af indsatser i Psykiatriplan 2020-2025 er der skabt et godt og solidt fundament for videreudviklingen af psykiatriområdet. Størstedelen af indsatserne er afsluttet eller overgået til almindelig drift i 2025, mens enkelte initiativer afventer ibrugtagningen af det nye OUH, herunder anbefaling 23 om et fælles somatisk og psykiatrisk døgnafsnit til patienter med spiseforstyrrelse. Planens anbefaling om flytning af de særlige pladser er desuden ikke længere aktuel, idet de særlige pladser fra 1. juli 2024 blev omlagt til længerevarende rehabiliterende pladser, som allerede var planlagt som en del af det nye OUH. Disse anbefalinger vil dermed ikke kunne afsluttes i planperioden.

Med de enkelte ovennævnte undtagelser in mente er Psykiatriplan 2020-2025 således overordnet set færdigimplementeret ved udgangen af planperioden. Indsatserne har dannet et godt udgangspunkt for det videre arbejde med styrkelse af psykiatriområdet i regi af regionens Psykiatriplan 2026-2032. Forud for påbegyndelsen af den nye psykiatriplans planperiode ønskes den afsluttende rapportering på den nugældende plan forelagt udvalget.

Slutrapporten for Psykiatriplan 2020-2025 er vedhæftet som bilag.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Statusrapport 2025

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 9: Afrapportering på Plan for forebyggelse af tvang frem mod 2030

25/17637

Resumé

Regionsrådet godkendte i juni 2025 Plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark frem mod 2030. Der gives en status på indsatsen.

Sagsfremstilling

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening (KL) indgik i marts 2024 en ny partnerskabsaftale om reduktion af tvang i psykiatrien frem mod 2030. Som led heri har Psykiatrien i Region Syddanmark udarbejdet en overordnet plan for, hvordan regionen vil indfri de nationale målsætninger. Planen blev præsenteret i Psykiatri- og Socialudvalget på møde den 4. juni 2025 (vedlagt).

Den overordnede målsætning er, at antallet af episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang pr. 100.000 borgere reduceres med minimum 30 %, og at antallet af tvangsindlæggelser reduceres frem mod 2030. Baseline for målingen er gennemsnittet af data fra 2021-2023. Den seneste status viser, at antallet af episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang er reduceret med 6 %, mens antallet af tvangsindlæggelser er steget med 21 %.

I 2025 har der i Psykiatrien i Region Syddanmark været særligt fokus på indsatsen over for patienter med selvskadende adfærd. Indsatsen har omfattet etablering af en tværgående koordinatorfunktion, lokale tovholdere i afdelingerne, udpegning af nøglepersoner samt opbygning af et regionalt netværk. Derudover er der gennemført målrettet kompetenceudvikling med en regional temadag, kompetencedage på alle afdelinger, obligatorisk e-læring og et nyt AMO-kursus.

Data peger på, at indsatsen har haft markant effekt i gruppen af yngre kvinder, hvor antallet af episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang er reduceret fra 706 i baselineperioden til 378 episoder i 2025 svarende til et fald på 47 %. Samtidig ses dog en stigning i tvangsindlæggelser fra 270 til 308 svarende til en stigning på 13,5 % i samme gruppe.

Stigningen i tvangsindlæggelser skyldes i høj grad en mindre gruppe patienter, som indlægges gentagne gange. Den næste fase af planen for forebyggelse af tvang retter sig derfor mod de patienter, hvor der fortsat ses mest tvang, kaldet fokuspatienter. En audit gennemført i efteråret 2025 viser, at tvang hos 98 patienter udgør mere end halvdelen af alle tvangsepisoder i regionen, svarende til cirka 2.500 episoder. Blandt disse patienter har alle mere end 10 tvangsepisoder inden for et år, og for 11 patienter overstiger antallet af tvangshændelser 50. Omkring 70 % af patienterne bliver tvangsindlagt med politiets medvirken.

Der er tale om en kompleks patientgruppe, hvor mange har selvskadende adfærd. Hos disse patienter er der behov for mere håndholdte og sammenhængende indsatser, som går på tværs af sektorer. De nye botilbudsteams, som er etableret i regionen, skal bidrage til at styrke samarbejdet og sikre en sammenhængende indsats for gruppen.

Derudover igangsættes i 2026 et pilotprojekt med intensiveret tværsektorielt teamsamarbejde om 10 fokuspatienter. Projektet bygger på en tæt og håndholdt indsats med fokus på at forebygge gentagen tvang og skabe bedre sammenhæng i patientforløbene. Erfaringerne fra projektet skal danne grundlag for udvikling af en mere systematisk model for samarbejde om de mest tvangsbelastede patienter. Disse tiltag forventes at bidrage til reduktioner i brugen af tvang og til styrket koordinering mellem region, kommune, politi og praksissektor.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Plan for nedbringelse af tvang i RSD

Oplæg, pkt. 9 - Tvang. Status til PSU - 26-11-2025

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 10: Orientering om tilsynsbesøg af Folketingets Ombudsmand i Esbjerg og Middelfart #

25/10064

Resumé

Ombudsmanden har gennemført varslet tilsynsbesøg på Retspsykiatrisk Afdeling Esbjerg og på Retspsykiatrisk Afdeling Middelfart. Besøgene gav anledning til en række anbefalinger, som de to afdelinger arbejder videre med at implementere.

Sagsfremstilling

Ombudsmanden aflagde varslede tilsynsbesøg på Retspsykiatrisk Afdeling Middelfart (P5, P6, P7) den 8.–9. april 2025 og på Retspsykiatrisk Afdeling Esbjerg, døgnafsnit C, den 3. juni 2025.

Besøgene indgik i årets tema om forholdene på landets retspsykiatriske afdelinger med fokus på værdig behandling, patientrettigheder, brug af tvang samt relationer mellem patienter og personale.

Besøget i Middelfart gav bl.a. anledning til følgende anbefalinger til afdelingen:

- Rettidig og fyldestgørende behandlingsplaner, udskrivningsaftaler og koordinationsplaner.
- Øget fokus på forebyggelse og nedbringelse af tvang.
- Bedre dokumentation og identifikation af personale i tvangsprotokoller.
- Fyldestgørende journalføring ved tvangsfiksering og løbende notater fra fast vagt.
- Gennemførelse og dokumentation af eftersamtaler efter tvang.
- Sikring af, at skærmning til stue kun sker med gyldigt samtykke.
- Udarbejdelse af politik for håndtering af vold og trusler mellem patienter.

Besøget i Esbjerg gav anledning til følgende anbefalinger til afdelingen:

- Sikre fyldestgørende behandlingsplaner og journalføring.
- Styrke dokumentation og overholdelse af regler ved tvangsfiksering og bæltetilsyn.
- Sikre korrekt udfyldelse af tvangsprotokoller og afholdelse af eftersamtaler.
- Overholde regler om postkontrol og tøjkask – kun med samtykke eller ved konkret mistanke.
- Fokus på diskretion og ajourførte husordener.

Psykiatrisk Afdeling Middelfart og Psykiatrisk Afdeling Esbjerg har efter besøget arbejdet videre med anbefalingerne.

Skærmning til stue (arealbegrænsning)

Den 21. oktober 2025 orienterede Ombudsmanden Psykiatrien i Region Syddanmark om, at de efter årets besøg har sendt et brev til Indenrigs- og Sundhedsministeriet vedrørende skærmning til egen stue.

Ombudsmanden har siden 2020 undersøgt lovligheden af at anvise patienter i psykiatrien til ophold på egen stue ("skærmning til stue"). Undersøgelsen viser, at skærmning kun kan ske med patientens frivillige, informerede samtykke, der findes i dag ingen lovhjemmel til at pålægge det uden samtykke.

Ministeriet har tidligere oplyst, at man vil undersøge behovet for lovgivning, og det fremgår af 10-årsplanen for psykiatrien (maj 2025), at arealbegrænsning skal gøres lovlig med forventet ikrafttræden i 2026/2027.

Ombudsmandens tilsyn i 2025 har dog vist, at seks ud af otte retspsykiatriske afdelinger allerede bruger skærmning uden samtykke eller tilstrækkelig journalføring. Ombudsmanden beder nu ministeriet oplyse, hvornår lovforslaget fremsættes, og hvordan man vil sikre lovlig praksis, indtil reglerne er på plads.

Ombudsmanden har med fremsendelsen af de to afsluttende breve afsluttet sine besøg. De afsluttende breve er vedlagt. Desuden er kopi af brev til Indenrigs- og Sundhedsministeriet vedlagt.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Afsluttende brev - Middelfart

Afsluttende brev - Esbjerg

Skærmning til stue - Middelfart

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 11: Orientering om rapport om digitale tilbud til børn og unge #

25/2234

Resumé

Med sagen orienteres der om rapport vedr. digitale tilbud til børn og unge.

Sagsfremstilling

Center for Digital Psykiatri har i samarbejde med Psykiatrifonden udarbejdet rapporten 'Fra potentiale til praksis – Digitale tilbud for børn og unge med mentale helbredsproblemer og psykisk sygdom'. Rapporten indeholder en systematisk gennemgang af 87 forskningsstudier, kortlægning af danske og internationale digitale tilbud samt interviews med nøglepersoner bag vellykkede implementeringer i udlandet.

Den viser, hvordan digitale løsninger kan være en vigtig del af støtte- og behandlingstilbud og kan give hurtigere og kvalificeret behandling til børn og unge med mentale helbredsproblemer og psykisk sygdom. Rapporten kommer med otte anbefalinger, der kan sikre, at digitale tilbud bliver et reelt løft:

1. Udarbejd en samlet national strategi for digitale tilbud til børn og unge
2. Involver børn, unge og forældre i udvikling og kvalitetsudvikling
3. Gentænk strukturen – integration kræver systemiske ændringer
4. Inddrag fagprofessionelle og styrk deres kompetencer
5. Brug international evidens som afsæt for implementering
6. Skab mere dansk forskning om tilpasning og implementering
7. Brug data til at skræddersy og forbedre tilbuddene
8. Sæt standarder for etik, digital inklusion sikkerhed, rettigheder og ansvar.

Rapporten er vedlagt.

Klimavurdering

Det er ikke fundet relevant at klimavurdere denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Den digitale rapport - okt. 2025

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 12: Orientering om grundkøb samt idéoplæg vedrørende etablering af Nyt Egely #

25/49793

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres i nærværende sag om, at der til regionsrådsmødet den 15. december 2025 forelægges en sag om grundkøb samt idéoplæg til etablering af et Nyt Egely.

Sagsfremstilling

Sagen omhandler godkendelse af grundkøb samt idéoplæg til etablering af et Nyt Egely gennem om- og tilbygning af det eksisterende Egely, som hører under Socialcenter Lillebælt.

Sagen forelægges først Udvalget for Byggeri, Indkøb og Grøn Omstilling den 27. november og endelig Regionsrådet den 15. december 2025 med henblik på godkendelse og frigivelse af en anlægsbevilling på 7 mio. kr. til grundkøb og 4,3 mio. kr. til indledende rådgivning i forbindelse med etableringen af et Nyt Egely.

Anlæg og større anskaffelser på socialområdet påvirker ikke regionens langsigtede økonomi, da de finansieres af de afskrivninger og renteomkostninger, der indgår i de fremtidige takster.

Egely er en sikret institution for sårbare og udsatte unge i alderen 12–17 år. Målgruppen omfatter unge med komplekse problematikker som fx kriminalitet, udadreagerende adfærd, misbrug og psykiatrinære udfordringer. Formålet er at drage omsorg for de unge og understøtte deres udvikling, læring og dannelse.

Egely består af tre boafdelinger med i alt 15 sikrede pladser samt én boafdeling med fem særligt sikrede pladser, således i alt 20 pladser. Derudover er der skole og værkstedsfaciliteter, som understøtter de unges dagligdag og udvikling.

Af budgetaftalen for 2025 fremgår det, at Egelys nuværende bygningsmasse er utidssvarende, nedslidt og ikke lever op til hverken målgruppens behov for skærmning mod ydre stimuli, de funktionelle krav eller hensynet til medarbejdernes arbejdsmiljø. På den baggrund ønskes det, at Egely fremover indrettes mere fleksibelt, så alle 20 pladser efter behov kan anvendes som både sikrede og særligt sikrede pladser.

Projektet omfatter både en ombygning af de eksisterende afdelinger på Egely og en udvidelse med et nybyggeri på nabogrunden, der har et areal på 15.820 m². Der etableres nye værkstedsfaciliteter, mens de eksisterende administrative faciliteter og skolens bygninger renoveres til gavn for både de unge og medarbejderne.

Erhvervelsen af naboarealet sikrer desuden tilstrækkelig plads til parkeringsarealer, opholdsarealer for de unge samt muliggør bedre logistik i forbindelse med affaldshåndtering, materielgård og opbevaring. Købet af nabogrunden er betinget af Middelfart Kommunes endelige godkendelse af grundsalg.

Nyt Egely forventes ibrugtaget primo 2030.

Klimavurdering

Det overordnede klimatiltag i byggeriet er ambitionen om primært at renovere eksisterende rammer fremfor at opføre nyt byggeri. CO2e-udledningen for det samlede projekt fastsættes til 10 kg CO2e eller derunder. Samtidig tilstræbes det at reducere klimaaftrykket mest muligt uden, at det får konsekvenser for sikkerhed eller sikringskravene til byggeriet.

Andre centrale klimatiltag i byggeriet omfatter:

- Valg af robuste, rengøringsvenlige materialer med lang levetid, som kan modstå slid og tilpasses ændringer i målgruppen.
- Genanvendelse og effektiv affaldshåndtering.
- Byggepladsdrift med minimal støj og støv.
- Et sundt indeklima med minimalt indhold af miljøfarlige og sundhedsskadelige stoffer.
- Særlige krav til lydisolering af døre og vægge samt optimeret dagslystilgang.
- Bred information til lokalområdet om byggeriet, både i forbindelse med planlægning og udførelse.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 13: Orientering om grundkøb samt idéoplæg vedrørende erstatningsbyggeri for Bihuset Døgn og Aflastning #

25/51455

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres i nærværende sag om, at der til regionsrådsmødet den 15. december 2025 forelægges en sag om grundkøb samt idéoplæg til etablering af et erstatningsbyggeri for de nuværende tilbud Bihuset Døgn og Bihuset Aflastning i Odense.

Sagsfremstilling

Regionsrådet forelægges den 15. december 2025 et idéoplæg vedrørende etablering af et erstatningsbyggeri for de nuværende tilbud Bihuset Døgn og Bihuset Aflastning i Odense, der hører under Autismecenter Syddanmark. Forud herfor behandles sagen i Udvalget for Byggeri, Indkøb og Grøn Omstilling den 27. november 2025.

Sagen forelægges med henblik på godkendelse og frigivelse af en anlægsbevilling på 6,9 mio. kr. til grundkøb og 3,5 mio. kr. til indledende rådgivning i forbindelse med opførelsen af erstatningsbyggeriet.

Anlæg og større anskaffelser på socialområdet påvirker ikke regionens langsigtede økonomi, da de finansieres af de afskrivninger og renteomkostninger, der indgår i de fremtidige takster.

Autismecenter Syddanmark råder i dag over to afdelinger for autistiske børn og unge i Odense: Bihuset Døgn, et døgntilbud på Roesskovsvej 127, og Bihuset Aflastning, et aflastningstilbud på Bjerregårdsvej 12.

Begge bygninger til Bihuset Døgn og Aflastning er utidssvarende i forhold til de komplekse behov, som målgrupperne har, og personalefaciliteterne er utilstrækkelige. Bygningen på Roesskovsvej 127 er desuden i dårlig stand og kræver betydelig vedligehold. Ejendommene ejes af Region Syddanmark.

Derfor er der behov for at etablere et tidssvarende og fremtidssikret samlet tilbud til børn og unge med autisme i Odense. Til dette ønskes erhvervet en grund på 16.000 m² beliggende i Villestoft i den nordlige del af Odense. Købet er betinget af Odense Kommunes endelige godkendelse af grundsalg. Ved at samle de to tilbud i ét samlet byggeri, vil der kunne høstes både økonomiske, organisatoriske og faglige synergifordele.

Det planlægges at etablere i alt 30 pladser, heraf 18 døgnpladser og 12 aflastningspladser.

I planlægningen skal der indgå fleksibilitet, således at flere af pladserne kan anvendes både til døgn- og aflastningsophold. Derudover skal otte af pladserne kunne skærmes, så tilbuddet kan rumme forskellige målgrupper inden for autismespektret.

Byggeriet forventes ibrugtaget 3. kvartal 2029.

Klimavurdering

De skærpede krav i DGNB Guld-manualen 2025 vurderes at begrænse mulighederne for et byggeri, der fuldt ud kan tilpasses målgruppen af børn og unge med autisme. I stedet opstilles en række ambitiøse krav til byggeriets bæredygtighedsprofil.

Byggeriet skal være robust, fleksibelt og fremtidssikret med fokus på lav miljøbelastning, lang levetid og gode drifts- og vedligeholdelsesforhold. Der gennemføres livscyklus- og totaløkonomiske analyser for at reducere både CO2-aftryk og omkostninger.

Materialevalget skal understøtte et sundt indeklima med lav afgangning, god akustik og høj termisk komfort. Der anvendes miljøvenlige, rengøringsvenlige og genanvendelige materialer, herunder certificeret træ, og der sikres effektiv affaldshåndtering i både anlægs- og driftsfase.

Byggeriet designes med høj brandsikkerhed, personsikkerhed og universel tilgængelighed, samtidig med at tekniske installationer forberedes til fremtidige behov og energieffektiv drift gennem passive designløsninger.

Udearealerne skal understøtte aktivitet, socialisering og biodiversitet. Byggeprocessen skal gennemføres med fokus på et godt arbejdsmiljø, lavt støj- og støvniveau samt miljømæssigt forsvarlig byggepladsdrift.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 14: Orientering om etablering af aktivitetshus på Låddenhøj, Nyborg #

25/50087

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres i nærværende sag om, at der til regionsrådsmødet den 15. december 2025 forelægges en sag om projektbeskrivelse til etablering af et aktivitetshus ved aktivitets- og samværstilbuddet Låddenhøj i Nyborg.

Sagsfremstilling

Regionsrådet forelægges den 15. december 2025 en projektbeskrivelse vedrørende etablering af et aktivitetshus på Låddenhøj i Nyborg med henblik på frigivelse af en bevilling på 5,7 mio. kr. til gennemførelse af byggeriet. Forud herfor behandles sagen i Udvalget for Byggeri, Indkøb og Grøn Omstilling den 27. november 2025.

Anlæg og større anskaffelser på socialområdet påvirker ikke regionens langsigtede økonomi, da de finansieres af de afskrivninger og renteomkostninger, der indgår i de fremtidige takster.

Låddenhøj er et aktivitets- og samværstilbud i Nyborg for voksne mennesker med betydeligt og varigt nedsat funktionsniveau. Tilbuddet drives af Handicapcenter Fyn, er normeret til 35 fuldtidspladser og har i alt mere end 50 borgere. De borgere, der benytter aktivitetstilbuddet på Låddenhøj, er ofte bosat i Region Syddanmarks botilbud Grejsdalen i Nyborg.

Låddenhøj råder i dag over en samlet bygningsmasse på 2.143 m² fordelt på seks bygninger. For at skabe bedre rammer for målgruppen med mulighed for ro og skærmning, ønskes der opført en tilbygning på 195 m² i form af et aktivitetshus med fire skærmnings- og stimulistyrede borgerrum. Derudover planlægges genopførelse af en udhusbygning på ca. 50 m².

Aktivitetshuset forventes ibrugtaget i 3. kvartal 2027.

Klimavurdering

I projekteringsforløbet og under det videre byggeri indarbejdes en række bæredygtighedstiltag, der i videst muligt omfang tilgodeser brugere og borgeres behov.

Der er foretaget en initial screening af bæredygtighedstiltag der viderebearbejdes efterfølgende.

Af væsentlige bæredygtighedstiltag fremhæves:

- Anvendelse af lav-emissions byggematerialer
- Byggeriets robusthed
- Termisk, akustisk og visuel komfort
- Universelt design
- Udbudsstrategi

- Begrænsning af fossildrevet byggematerialer
- Skybrudsanalyse og sikring mod vandstandsstigning.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 15: Orientering om kvalitetssikring af rengøring på sygehusene 2025

#

24/51379

Resumé

I sagen gives en orientering om resultaterne af rengøringskontrol på sygehusene i 2025.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark har modtaget resultaterne fra den eksterne rengøringskontrol på sygehusene for 2025. Kontrollerne er udført af Dansk Servicerådgivning ud fra kvalitetsstandarden DS/INSTA 800, der beskriver krav til den almindelige rengøring, og Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR) for rengøring i hospitals- og primærsektoren, herunder dagtilbud og skoler.

Der er kontrolleret 200 lokaler for hver af de fem sygehusenheder.

Kontrollen er foregået fra den 1. september til den 30. september 2025. Rapporten med resultaterne er fremsendt til sygehusenes hovedpostkasser den 21. oktober 2025. Rapporten fremgår af bilag 1.

Resultaterne viser overordnet, at alle fem sygehusenheder har bestået rengøringskontrollen på både DS/INSTA 800 og på NIR.

I forhold til DS/INSTA 800 er alle fem sygehusenheder godkendt med godkendelsesprocenter fra 98 procent til 100 procent. Også i forhold til NIR er alle fem sygehusenheder godkendt med godkendelsesprocenter fra 93 procent til 98,5 procent.

En oversigt over resultaterne og deres udvikling fra seneste kontrol er gengivet i tabellerne nedenfor

Område	DS/INSTA 800		
	Godkendelsesprocent		
	2. halvår 2024	2025	Difference
Sygehus Lillebælt	99,5 %	99,5 %	-
Odense Universitetshospital	98 %	98 %	-
Sygehus Sønderjylland	99 %	99 %	-
Esbjerg og Grindsted Sygehus	98 %	100 %	+ 2,0 %
Psykiatrien i Region Syddanmark	98,5 %	99 %	+ 0,5 %

Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR)

Område	Godkendelsesprocent		Difference
	2. halvår 2024	2025	
Sygehus Lillebælt	95,5 %	97 %	+ 1,5 %
Odense Universitetshospital	96,5 %	93 %	- 3,5 %
Sygehus Sønderjylland	96,0 %	94,5 %	- 1,5 %
Esbjerg og Grindsted Sygehus	96,5 %	98 %	+ 1,5 %
Psykiatrien i Region Syddanmark	99,5 %	98,5 %	- 1,0 %

Alle sygehuse er godkendt med flot resultat på INSTA 800. Enten fastholder de niveauet eller de har haft fremgang. Alle sygehuse er ligeledes godkendt på NIR. Esbjerg og Grindsted Sygehus samt Sygehus Lillebælt har oplevet en pæn fremgang. Sygehus Sønderjylland og Psykiatrien har oplevet en marginal tilbagegang, mens Odense Universitetshospital/Svendborg Sygehus har oplevet en mere markant tilbagegang siden seneste kontrolrunde.

Det kan bemærkes, at antallet af svigt, hvor andre faggrupper er ansvarlige for rengøringen, er halveret siden seneste kontrol, hvorimod antallet af svigt, hvor rengøringspersonalet er ansvarlige for rengøringen, er ca. fordoblet siden seneste kontrol. Dette kan til dels forklares med opgaveglidning fra anden faggruppe til rengøringspersonalet på en række rengøringsområder.

Derudover kan det ligeledes bemærkes, at andelen af K5/H5-lokaler (operationsstuer og sterildepoter), der er blevet afvist på NIR, er halveret siden seneste kontrol i 2024.

Generelt opleves der et højt fagligt niveau på sygehusene hos både rengøringsansvarlige og rengøringsassistenterne med grundig uddannelse og efteruddannelse samt engagement i kontrolprocessen og deraf læring.

Der er ved tidligere kontroller observeret bedre ryddelighed på sygehusene, hvor det denne gang flere steder ikke var optimalt. God ryddelighed gør rengøringen nemmere og mere effektiv for personalet, hvilket er et indsatsområde frem mod næste kontrol.

Efter beslutning i Regionsrådet den 22. april 2024 blev frekvensen af eksterne rengøringskontroller på regionens sygehuse nedjusteret fra to til én årlig kontrol. Det er i år således første gang, at der er gået et år siden seneste eksterne rengøringskontrol. Udover denne regionale eksterne rengøringskontrol bliver der i løbet af året også foretaget lokale rengøringskontroller på sygehusene.

Sygehusene har fremsendt deres bemærkninger til rengøringskontrollens resultater og herunder beskrevet eventuelle iværksatte handlinger på baggrund af kontrollen, se bilag 2.

Afdelingschef Anette Bækgaard Jakobsen, Kvalitet og Forskning deltager under punktet.

Sundhedsudvalget orienteres på møde den 25. november 2025.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Til orientering.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Afrapportering 2025

Sygehusenes bemærkninger

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 16: Gensidig orientering #

25/22

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-11-2025

Kort orientering v. Anne Mette Vind vedrørende:

- Varslet skærpet tilsyn, PA Esbjerg, afsnit D.
- Besøg af STPS i lokalpsykiatrien i Varde, januar 2026.

Kort orientering v. Christian Schacht-Magnussen vedrørende:

- Ophævelse af skærpet tilsyn, Stjernen.
- Påtænkt skærpet tilsyn, Egely.

Meho Selman og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 17: Underskriftsside #

Fraværende Meho Selman, A, Roya Moore, C